

En Anlamlı Hediymiz: Dünya Havacı Kadınlar Haftasından İzler & Alınan Dersler

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.erel@canerel.com.tr

Dünya Havacı Kadınlar Haftası'nı (WoAWW) "Türk Kadını"nın 1 Aralık 1913 günü uçak ile yaptığı ilk uçuş ile ilgili araştırmalarımda öğrendim ilk defa; birkaç yıl önce... Baronesse Raymonde de LaROCH'un dünyanın ilk kadın pilotu olarak lisanslandırıldığı 8 Mart 1910 günün yüzüldönümünden itibaren her yıl 8 Mart'ı kapsayan hafta Dünya Havacı Kadınlar Haftası imiş... Bu hafta içinde,

- Havacılığa kadın katkısı tarihinin anılması,
  - Genç kızlar ve kadınlar arasında havacılıktaki fırsatlar hakkında farkındalığın artırılması,
  - Tüm endüstriyi kapsayan işbirlikleri ile havacı genç kızlar ve kadınlar tarafından geleceğin şekillendirilmesi,
- gibi etkinlikler düzenlenerek havacılıkta çeşitliliğin desteklenmesi amaçlanmaktaymış!

Bu güzel ve çok gerekli uygulamayı başlatan ve dünya çapında koordine eden Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü'ne (IWoAW) teekkür ederek doğrudan ve dolaylı faaliyetlerini inceledim; böyle küresel çapta ve anlamlı etkinliklere Türkiye'nin ve -meslek ve/veya ilgisi ile- Türk Havacı Kadını'nın katıl(a)mamış olmasını kabul edemedim.

Benim açımdan ilk Dünya Havacı Kadınlar Haftası etkinliği Eskişehir Bilim Deney Merkezi'nde 7 Mart 2014 günü düzenlenen, ulusal havacılığımızın İLK "Uçan" ve İLK "Uçuran" kadınlarını "**Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını**" konferansını sunduğum 'Bilim Sohbeti' idi; Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı daveti ile... Ulusal havacılığımızda "Uçan" veya "Uçuran" olarak İLK olmuş 30 civarında kadınıımızı andım ve çok önemli miktarda olumlu eleştiriler almıştım. Sonraki etkinlikler için bir yandan bu konferansımı geliştirirken diğer yandan da konferans içeriğinin "Kadınlar Yükselsin!" ile betimlediğim amacın anlam ifade edeceği ulusal/uluslararası etkinlik ve düzenlemelere öneriler gönderdim.

...

Bu yıl, 2015 yılı başlarında ilişkide olduğum Havacılıkta Kadın Sergisi (WAI) isimli mesleki kuruluşun bir yöneticinden aldığım bir IWoAW duyurusunda bu yıl Dünya Havacı Kadınlar Haftası'nın Marie Félicie Elisabeth MARVINGT'in savaştan ilk kadın pilot olmasının 100'üncü yıldönümünü tema alacağı belirtilerek dünya çapında düzenlenmesi planlanan bazı etkinlikleri özetliyordu. Her ülkede ilgili organizasyonlar afişleri de hazırlayarak hazırlıklara başlamışlardı bile...

Bu etkinliklerden "Pembe Kağıt Uçak ile Meydan Okuma" etkinliği on yıllarca önce saygıdeğer Zafer ORBAY hocamın kanat aerodinamiği anlatımına yardımcı olmak üzere kullandığı ve her bir öğrencisinin hayaline kazınan kağıt uçaklara ve yıllarca önce işyerinde düzenlediğimiz ve çok ilgi çeken kağıt uçak yarışmasına götürmüştü ben... Diğer taraftan da, Sabiha GÖKÇEN'İN ülkesi olarak bu yılki tema ile ilgimiz nispeten çok daha fazla idi...

Ayrıca, kadın nedeni ile günümüzün ve yüzümüzün daha da karardığı günlerdi...

...

Heyecanım ve değerlendirmelerim eşimi de etkilemişti; zaman da vardı!.. Beraberce basit bit afiş hazırladık; 2 Mart 2015 Pazartesi günü başlayıp 8 Mart 2015 Pazar gününe kadar da sürecek Dünya Havacı Kadınlar Haftası etkinliklerine Türkiye genelinde katılım için plan yaptık...

Bir duyuru & çağrı ile ilgili kurum ve kuruluşlarda farkındalık oluşturmaya ve öncelikle kağıt uçakla ilgili düzenlenecek etkinliklerin fotoğraf ve kısa filmleri ile de IWoAW tarafından dünya çapında düzenlenen WoAWW fotoğraf & film yarışmasına katılacaktık! Böylece hem bu hafta ile hedeflenen amaçlara Türk kadını özelinde ulaşılmasına katkı sağlarken IWoAW- WoAWW fim & video yarışmasında başarı sağlanabilir ise Türk havacı kadınlar hakkında küresel ölçekte bir farkındalık ve ilgi oluşturma şansımız da olacaktı...

Dünya Havacı Kadınlar Haftası 2-8 Mart 2015

Önce, IWoAW planlarına uyararak etkinlikleri Türkçeleştirerek mesaj - duyuru haline getirdik; bu çağrıyla;

- Başta havacılık ve kadın odaklı olanlar olmak üzere ilgi duyacağını düşündüğüm onlarca STK ve meslek kuruluşu yöneticileri,
- TBMM'deki TÜM kadın milletvekilleri,
- İlgili devlet kurumlarının, havacılık-uzay ve savunma endüstrisi şirketlerinin üst düzey yöneticileri,
- Onlarca havacılık ve kadın ilgili Öğrenci Klübü yöneticileri ve bazı üyeleri,
- 5000 + meslektaş ve ilgidaş,
- Onlarca basın kuruluşu temsilcisi,
- Havacılık öğrenim programı bulunan veya böyle programlar amayı planladığını düşündüğüm 60+ yükseköğretim kurumunun mütevellisi, rektör, rektör yardımcısı, ilgili dekan ve bazı öğretim üyeleri, genel sekterleri ve özel kalemleri,
- Havacılık öğrenim programı bulunan 13 lisenin mütevellisi, yöneticisi ve ilgili öğretmenleri,

ile paylaştık; yeni medya (LinkedIn, FaceBook, twitter vs) ile yapılan yayınların kaç kişiye - kimlere ulaştığını tahmin bile edemiyorduk...

Kişisel zaman ve olanaklarımızın yettiği ölçüde, gelişmeleri takip de ettik. Hatta eşim kendi işyerinde düzenlenen etkinliğe bizzat katıldı; yönetimine katkı sağladı.

...

Bu mütevazı çağrıya genelde havacılık öğretim programı ve/veya ilgisi olan yükseköğretim kurumları, bir meslek kuruluşu ve eşimin görev yaptığı dahil birkaç havacılık-uzay kuruluşu ilgi gösterdi; ama planladığımız gibi etkinliği düzenleyerek yarışmaya katılacak fotoğraf ve film alan, bunları bizlerle paylaşan ve/veya doğrudan IWoAW-WoAW web sitesine yükleyebilenleri sadece,

- Erciyes Üniversitesi
- İstanbul Teknik Üniversitesi
- Koç Üniversitesi
- Maltepe Üniversitesi
- MEF Üniversitesi
- Okan Üniversitesi
- Özyeğin Üniversitesi
- Elektrik Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi
- BİTES Savunma, Havacılık & Uzay Şirketi

olabildi...

Beni özel olarak çok mutlu eden diğer bir gelişme de Can'ca Başarı Bursiyerimiz uçak mühendisliği birinci sınıf öğrencisi Yağmur GENÇOĞLU'nun üye olduğu İTÜ öğrenci klübü marifeti ile bu etkinliklere aktif olarak katılması idi.

...

Yarışma sonuçları IWoAW 5 Nisan 2015 günü açıldı Dünya Havacı Kadınlar Haftası 2015 kapsamında **BİTES Savunma, Havacılık & Uzay Şirketi etkinlik videosu** 'Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü'nün (IWoAW) tarafından dünya birincisi seçildi; ama devamı heyecanı ve mutluluğu artırıyordu; takip eden iki derce de Türkiye'dendi:

- İkinci: **Maltepe Üniversitesi MYO etkinlikleri videosu**
- Üçüncü: **Özyeğin Üniversitesi etkinlikleri videosu**

Mütevazı çağrımıza yönelik duyarlılıkları ve gösterdikleri ilgileri ile katılanlardan etkinliklerinin fotoğraf ve filmlerini gönderenlere teşekkür ederek bunları "**...Kadınlar Yükselsin!**" isimli FB fotoğraf albümünde topladık ve paylaştık...

Dünya Birincisi; Tebrikler!...

Sonraki yıllarda Dünya Havacı Kadınlar Haftası'nın çok daha geniş çapta, daha organize ve daha çok ses getiren etkinliklerle kutlanmasını umut ettik!

...

Sırada ödüller vardı....

IWoAW-WoAWW birincilik ödülü mont bu hafta içinde ulaştı; ardından ikincilik ve üçüncülük ödülü olan ipek IWoAW fularlarla ilgili bilgi geldi...

Ama bizi esas mutlu eden ve kıvandıran şık bir kart içindeki "Gönüllü" patchleri...

..ama hepsinin de ötesinde, verilen emek ve gösterilen çabanın en güzel karşılığı; IWoAW Başkanı imzalı mektup idi. En anlamlı hediyemiz oldu!

Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü Kurucu ve Başkanı Mireille GOYER özel mektubunda,

"Sevgili Can ve Aynur;

Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü adına, Türkiye'de 2015 yılı Dünya Havacı Kadınlar Haftası kutlamalarına katılımı başarı ile teşvik eden kapsamlı kişisel katkılarınız için teşekkür etmek istiyorum.

Dünyada savaşan ilk kadın pilotun 100'üncü yıl dönümünü tema alan bu yılki kutlamalara, bir askeri savaş uçağına pilot olmuş ilk kadının ülkesi olan, Türkiye'nin katılımı gerçekten anlamlıydı. Türkiye'deki kutlamalar, sizlerin liderliğinizle görkemli ve anlamlı olmuştur.

Dünya Havacı Kadınlar Haftası amaçlarından biri havacılık ve uzay endüstrilerine kadınların bugünkü katkıları hakkında farkındalığı artırmak olsa bile tarihte ve günümüzde havacı kadınlarını hatırlamakla da sınırlı kalmamaktadır. Temel amaç sektörde cinsiyet dengesi ve büyümeyi desteklemek için kadın nüfusu içinde havacılık fırsatları bilincinin geliştirilmesidir.

Yarınını şekillendirme ve kariyer seçimlerini yapma aşamasındaki pek çok üniversite öğrencisinin dikkatini çekerek, Türkiye'nin bu ilk katılımını mümkün olabilecek en etkili ve en fazla ses getirecek şekilde gerçekleştirdiniz. Üstelik bugün gençlerin en fazla tercih ettikleri iletişim yöntemi olarak, sosyal medya araçlarını da yoğun olarak kullanarak, o hafta içinde düzenlenen etkinliklerine bizzat katılmayanların da farkındalığını sağlayabildiniz.

Her yıl Dünya Havacı Kadınlar Haftası etkinlikleri ve katılımcı niceliğini artıracak önerilerinizi de bekleyerek Türkiye İrtibat Noktamız olarak çalışmaya devam etmek için sabırsızlanıyoruz.

*İlgili ve destekleyici liderliğiniz için bir kez daha teşekkür ederim.
..."*

diyordu.

IWoAW-WoAWW yarışmasında,

... ikinci seçilen video için gönüllü patchini ve ödül fularını Maltepe Üniversitesi Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri öğrencilerimiz kuşandı.

... üçüncü seçilen video için gönüllü patchini rektör Prof. Dr. Esra GENÇTÜRK ve ödül fularını Sivil Havacılık Yüksekokul Müdürü Yrd. Doç. Dr. Hatice KÜÇÜKÖNAL taktı; Özyeğin Üniversitesi "Sivil Havacılık Klübü" ve "Kadın Çalışmaları Klübü" üyeleri adına...

...

Sıradaki en güzel ardışık gelişmelerin,

- Dünya Havacı Kadınlar Haftası 2016 etkinliklerinin daha organize ve güçlü kutlanması,
- Şimdilik tarafımızdan yapılmaya çalışılacak "IWoAW Türkiye İrtibat Noktası"nın,
  - Kısa vadede genç bir havacı kadını,
  - Orta vadede gönüllü genç havacı kadınlarımızın sürdürülebilir işbirlikleri hayata geçirecekleri IWoAW Türkiye organizasyonunu, olacağını değerlendiriyoruz.

Havacılık mesleğine ve/veya ilgisine sahip gönüllü olarak görev almak ve katkı sağlamak isteyen kadınlarımız; lütfen haber veriniz!

....

Kavranmış doğru bir geçmişin geleceğin pusulası olduğu inancı ile ulusal havacılığımızın sağlıklı ve sürdürülebilir gelişimini sağlama macı ile yaptığımız samimi çağrılarımıza kulak verecek ve katkı sağlayacak, etkinlik düzenleyerek uygulayacak, bu etkinlikleri paylaşacak, özetle Türk kadın havacıları yükseltenlere Can-ı gönülden teşekkürler; onların da yükselmelerini dileyerek...

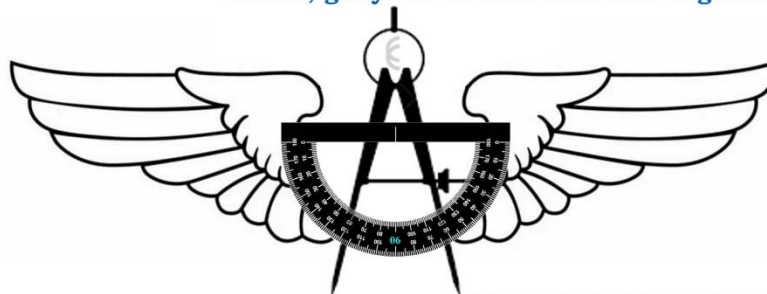

NOT: Detay bilgi web sitemizin "Can'ca Güncel & Mesleki Çalışmalar" sayfasında "Değerlendirme Serisi - Havacılık-Uzay & Savunma Endüstrilerinde Kadın" grubundaki başlıklarda..

→ Değerlendirme Serisi - H-U&S Endüstrilerinde Kadın

- Değişimin Düşündürdükleri -[Kadın Yükselir; Yükselirsin!](#) (Nisan 2015)
- [İlk Kadın ICAO Genel Sekreteri: Dr. LIU](#) (Mart 2015)
- [...Türkiye'de 'Dünya Havacı Kadınlar Haftası 2015' Etkinliklerinden...](#) (Mart 2015)
  - Dünya Havacı Kadınlar Haftası 2015 Türkiye Etkinlikleri Albümü: '[... Kadınlar Yükselir! \(...Let Women Soar!\)](#)'
  - [Kadınlar Yükselir! Dünya Havacı Kadınlar Haftası 2015 Etkinlikleri...](#) (Şubat 2015)
    - * [Nasıl Yapılabilir? \('Pembe Kağıt Uçak ile Meydan Okuma' Etkinliği\)](#) (Şubat 2015)
    - * [Nasıl Yapılabilir? \('Yükseklere Uçur Meydan Okuma' Etkinliği\)](#) (Şubat 2015)
- "Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını" Konferans Albümleri
  - [Turkey Keeps Celebrating!](#) (Nisan2014)
  - ["Uçan' ve 'Uçuran' Kadınlar ile..."](#) (Mart 2014)
  - [İlk Türk Kadınının Uçakla Uçuşunun 100 Yıldönümü](#) (Aralık 2013)

Aç, 'hayırlısı' ile örttüğün 'keşke'lerini...
Yok et, 'inşallah' ile sakladığın 'çaresiz'liklerini...
Kaldır, gökyüzü ile arandaki tüm engelleri!..

Düşüncelerini kanatlandır!